

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 3

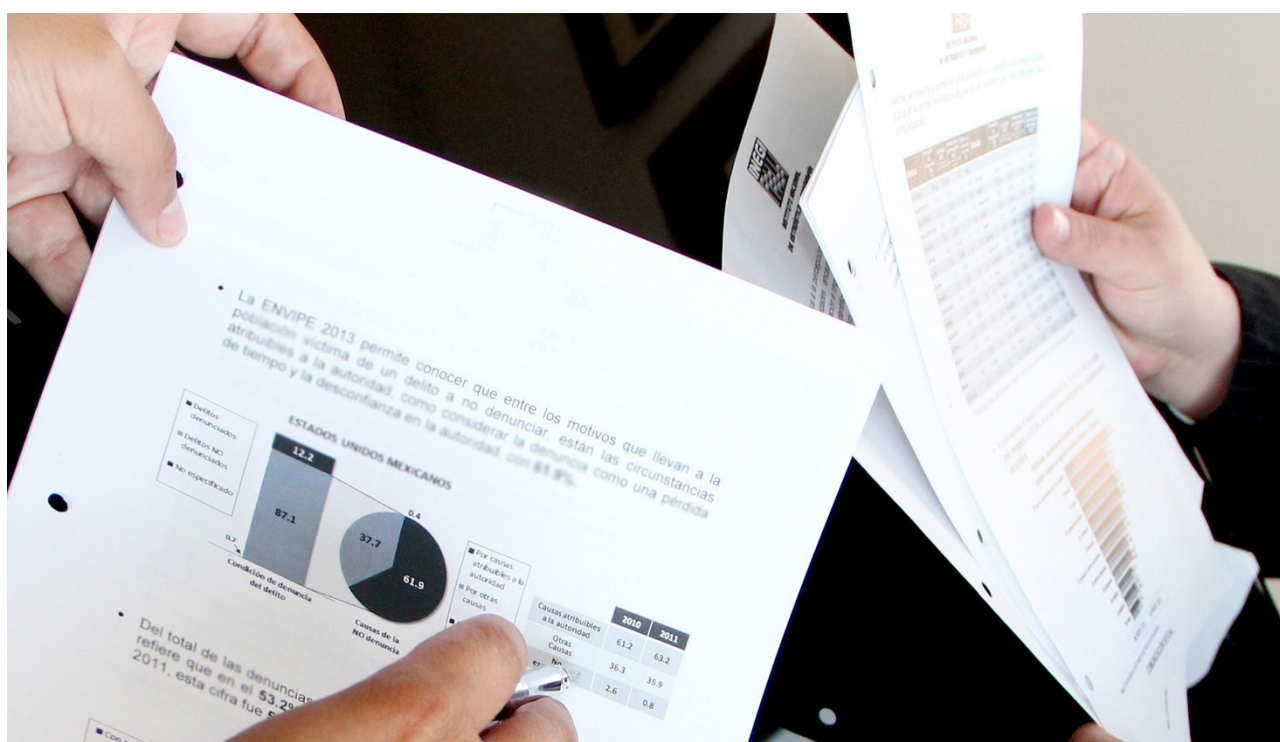
PRIESKUM EUROBAROMETRA
SLOVÁCI PODPORUJÚ EURO, NÁSTROJ SURE
AJ MECHANIZMUS NA PODPORU OBNOVY
A ODOLNOST

str. 4

ZDRAVOTNÉ PROFILY KRAJÍN
ZA ROK 2021

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | December 2021

EURÓPSKA ÚNIA PODPORILA MSP

V ROKU 2020 POČAS KORONAVÍRUSOVEJ KRÍZY SUMOU AŽ 29 MILIÁRD EUR

Komisia uverejnila výročnú súhrnnú správu o implementácii finančných nástrojov v roku 2020. Zo správy vyplýva, že v roku 2020 sa z finančných nástrojov podporili európske malé a stredné podniky (MSP) a iní príjemcovia sumou v celkovej výške 29 mld. eur. Z uvedenej sumy sa 21,6 mld. eur (z toho 7 mld. eur na prevádzkový kapitál) v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) poskytlo pre 478 000 MSP vrátane 375 000 mikropodnikov. Ukázalo sa, že finančné nástroje ako kapitálové a dlhové nástroje, záruky za úvery, rizikový kapitál a nástroje s rozdelením rizika sú zdrojovo efektívnym spôsobom využívania zdrojov politiky súdržnosti, a to aj v čase krízy. Pandémia koronavírusu obzvlášť ťažko postihla najmä MSP. Mnohým pracovníkom hrozilo prepustenie a podniky zápasili o prežitie. Finančné nástroje majú zásadný význam pri poskytovaní podpory MSP, ktoré to najviac potrebujú. Tým pomohli zmierniť negatívne hospodárske dôsledky krízy spôsobenej koronavírusom na regióny a mestá v EÚ. Pomoc bola poskytovaná najmä z finančných nástrojov v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja, a to vo forme finančných produktov,

ako sú úvery, záruky a kapitál. V porovnaní s rokom 2019 získalo podporu prostredníctvom finančných nástrojov o 365 000 MSP viac, čo predstavuje približne o 1000 viac MSP denne.

Finančné nástroje sa ukázali byť prínosom, a to najmä vďaka dodatočnej flexibilitě, ktorú im poskytla Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus (CRII) a Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus plus (CRII+), pretože

členské štáty mohli zdroje zacieliť podľa meniacich sa potrieb príjemcov. Ďalšou kľúčovou charakteristikou finančných nástrojov je ich pákový efekt, keďže dokážu prilákať ďalšie investície od súkromných alebo verejných investorov. V neposlednom rade sú nákladovo efektívnym mechanizmom realizácie s veľmi nízkymi nákladmi a poplatkami za riadenie.

KOMISIA VYHLÁSILA VÍŤAZOV SÚŤAŽE O CENU REGIOSTARS ZA ROK 2021

Európska komisia vyhlásila víťazov súťaže o cenu REGIOSTARS za rok 2021, v rámci ktorej sa oceňujú najlepšie projekty v oblasti politiky súdržnosti v celej EÚ. Do tohtoročnej súťaže bol podaný rekordný počet 214 prihlášok a do hlasovania v kategórii Cena verejnosti sa zapojilo 14 156 ľudí. Cena REGIOSTARS je súťaž, ktorú organizuje Komisia každoročne už od roku 2008,

stala sa európskou značkou excelentnosti pre projekty, ktoré boli financované z prostriedkov EÚ v rámci politiky súdržnosti a preukázali inovatívne a inkluzívne prístupy v oblasti regionálneho rozvoja. Do súťaže sa každý rok zapoja stovky projektov v piatich kategóriách: „Inteligentná Európa“, „Zelená Európa“, „Spravodlivá Európa“, „Mestská Európa“ a „Téma roka“. Za jednotlivé projekty

môže hlasovať aj verejnosť a projektu, ktorý získa najviac takýchto hlasov, bude udelená Cena verejnosti. V súťaži o cenu Regiostars sa objavujú riešenia spoločných výziev a príklady využívania tých najväčších príležitostí. Regióny sa vďaka tejto inšpirácii snažia docieľiť, aby ich regionálna politika zo zdrojov EÚ mala čo najväčší dosah.

KORONAVÍRUS V EÚ

EÚ PODPORUJE ČLENSKÉ ŠTÁTY PRI PREPRAVE PACIENTOV A LEKÁRSKÝCH TÍMOV

Európska komisia naďalej poskytuje členským štátom finančnú podporu vďaka balíku oparení v oblasti mobility v rámci nástroja núdzovej podpory. Nedávna podpora predstavuje viac ako 2,9 milióna EUR a pomohla pri preprave pacientov s ochorením COVID-19 a lekárskeho tímov členských štátov. Ide o doplnok k 170 miliónom EUR, ktoré sú už od minulého roka k dispozícii na prepravu základných zdravotníckych potrieb a vybavenia súvisiaceho s očkovaním. Nedávno financované

operácie zahŕňajú prepravu lekárskeho tímov z Dánska, Izraela, Poľska a Nemecka do Rumunska a prepravu pacientov z Rumunska do Nemecka, Poľska, Rakúska, Česka, Dánska a Talianska. Finančné prostriedky získali aj operácie na podporu Slovenska s cieľom pomôcť krajine v boji proti pandémie koronavírusu. Členské štáty mali počas novembra možnosť podávať žiadosti o podporu. Na základe žiadostí sa uskutočnia ďalšie podporované operácie v decembri 2021.

PRIESKUM EUROBAROMETRA

SLOVÁCI PODPORUJÚ EURO, NÁSTROJ SURE AJ MECHANIZMUS NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI

Podľa najnovšieho prieskumu Eurobarometra Európskej komisie je podpora eura zo strany verejnosti silná a stabilná. Väčšina respondentov (78 %) v celej eurozóne je presvedčená, že euro je dobré pre EÚ. S týmto výrokom sa stotožňuje aj 81 % opýtaných Slovákov. Okrem toho 69 % z európskych a 73 % slovenských respondentov považuje euro za pozitívne pre svoju vlastnú krajinu. Tieto výsledky poukazujú na druhú najvyššiu podporu eura od začiatku ročných prieskumov v roku 2002. Aktuálneho prieskumu sa zúčastnilo 17 662 respondentov z 19 členských štátov eurozóny v období od 25.

októbra do 9. novembra 2021. Z výsledkov vyplýva aj silná podpora pre európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE), pričom väčšina respondentov (EÚ 82 %, SK 78 %) súhlasilo s tým, že je dôležité poskytovať úvery s cieľom pomôcť členským štátom udržať ľudí v zamestnaní. Podobne 75 % zo Slovenska pozitívne vníma finančnú podporu poskytovanú z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Zároveň, však 84 % úplne alebo čiastočne súhlasí s tým, že na zlepšenie výkonnosti slovenskej ekonomiky sú potrebné významné reformy.

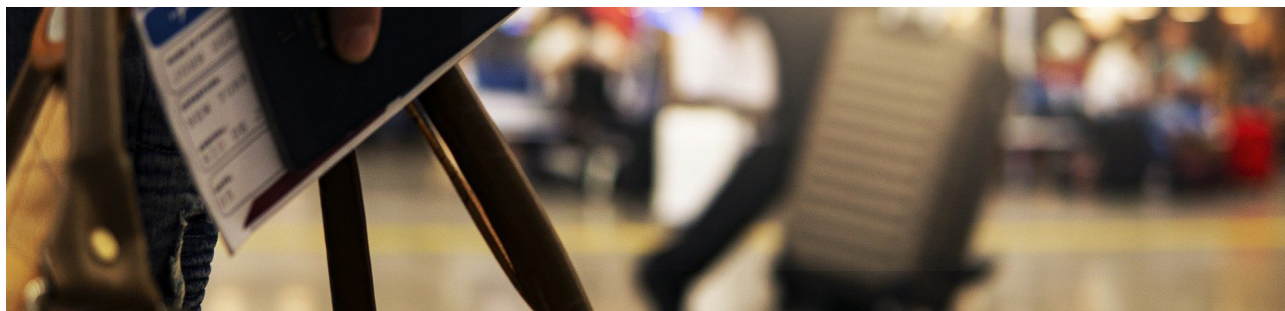

VEREJNÁ KONZULTÁCIA K NOVEJ INICIATÍVE NA UĽAHČENIE PLÁNOVANIA CIEST A PREDAJA CESTOVNÝCH LÍSTKOV V EÚ

Plánovanie a nákup cestovných lístkov na cesty, ktoré kombinujú rôzne dopravné prostriedky alebo do ktorých sú zapojení rôzni prevádzkovatelia, môžu byť v EÚ komplikované. Preto Európska komisia pripravuje nový legislatívny návrh o službách digitálnej mobility s cieľom uľahčiť plánovanie ciest a predaj cestovných lístkov. Európska komisia preto otvorila verejnú konzultáciu, ktorej cieľom je zhromaždiť pripomienky

k nadchádzajúcemu návrhu. Táto iniciatíva bola oznámená v stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu a jej cieľom je riešiť trhové výzvy súvisiace s rozvojom služieb digitálnej mobility. V konečnom dôsledku je cieľom lepšie integrovať verejnú dopravu a služby železničnej dopravy s cieľom získať bezproblémovú skúsenosť pre cestujúcich. Digitálne riešenia môžu pomôcť atraktívniť udržateľné druhy

dopravy pre cestujúcich a pomôcť EÚ dosiahnuť jej ciele v oblasti udržateľného rozvoja. Verejná konzultácia je rozdelená na dve časti: Prvá, v ktorej sa zhromažďujú názory občanov a cestujúcich, a druhá, ktorá sa zameriava na príslušných odborníkov a zainteresované strany. Konzultácia je otvorená do 23. februára 2022.

ZDRAVOTNÉ PROFILY KRAJÍN ZA ROK 2021

Európska komisia zverejnila Zdravotné profily krajín za rok 2021 predstavujúce súbor 29 dokumentov (EÚ27 + Nórsko a Island), ktoré poskytujú analýzu výkonnosti vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti. Analytický rámec vydania zdravotných profilov krajín za rok 2021 bol prispôsobený tak, aby odrážal osobitné výzvy spojené s pandémiou COVID-19. Zverejnenie je súčasťou dvojročného cyklu Stav zdravia v EÚ, ktorý Komisia začala v roku 2017 v spolupráci s OECD a Európskym strediskom pre monitorovanie politik a systémov v oblasti zdravia. Hlavnými závermi Zdravotného profilu krajiny Slovensko za rok 2021 sú:

- Priemerná dĺžka života na Slovensku patrí medzi najnižšie

v Európe a v roku 2020 dočasne klesla takmer o jeden rok v dôsledku vplyvu ochorenia COVID-19.

- Behaviorálne a environmentálne rizikové faktory prispievajú k takmer polovici všetkých úmrtí.
- Slovensko napriek nižším priemerným výdavkom na zdravotníctvo poskytuje svojmu obyvateľstvu komplexný balík služieb.

- Nízka úroveň výdavkov na zdravotníctvo a nedostatok pracovnej sily v zdravotníctve zostávajú pretrvávajúcimi problémami, ktoré pandémia ešte zhoršila.

Spolu so zdravotnými profilmi jednotlivých krajín sa uverejňuje aj Sprievodná správa Komisie, ktorá má za cieľ zdôrazniť prierezové výzvy vyplývajúce zo

zdravotných profilov krajín. Správa za rok 2021 sa zameriava na tri aspekty, ktoré majú význam pre posúdenie odolnosti európskych systémov zdravotnej starostlivosti voči pandémie COVID-19:

- Pochopenie ďalekosiahleho vplyvu pandémie COVID-19 na zdravie.

- Udržanie výhod digitálnych inovácií v oblastiach poskytovania zdravotnej starostlivosti a verejného zdravia.

- Prehodnotenie stratégií a plánovania pracovnej sily v zdravotníctve po pandémii COVID-19.

Dokumenty sú zatiaľ dostupné v anglickom jazyku a ich slovenský preklad bude zverejnený na príslušných stránkach v najbližšom období.

POZNÁME EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY 2026

Trenčín bol vyhlásený za Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) v roku 2026. Každý rok nesú tento titul dve až tri mestá, v roku 2026 bude tým druhým mestom fínske Oulu.

O titul EHMK sa na Slovensku pôvodne uchádzalo osem miest, z ktorých sa na začiatku tohto roka do užšieho výberu dostali Nitra, Trenčín a Žilina. Žiadosti miest posudzuje výberová komisia zložená z 12 nezávislých odborníkov, dvoch vymenovaných príslušnými

slovenskými orgánmi a desiatich vymenovaných inštitúciami a orgánmi EÚ (Európsky parlament, Rada, Komisia a Výbor regiónov).

Iniciatíva Európske hlavné mesto kultúry vznikla v roku 1985 a jej ciele sú relevantnejšie ako kedykoľvek predtým: poskytnúť Európanom príležitosť dozvedieť sa viac o iných kultúrach, spoznať svoju spoločnú históriu a hodnoty, rozvíjať európske kultúrne prepojenia a partnerstvá, ako aj zdôrazniť úlohu kultúry pri rozvoji miest.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2021

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.